

nasertati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221.

imenuje peščico, dasiravno ima več udov, kakor poljski ali češki klub? Poljaki so iskali in želeli pri zemljišnem davku raznih polajšanj ter so jih s pomočjo pravne stranke tudi dosegli; zahtevali so transversalno železnico, in se jim je dovolila, dasiravno bo stala čez 24 milijonov goldinarjev. In vendar trdi Volski, da so prišli Poljaki s praznimi rokami domu. Kaj bi se bilo moralo še zgoditi, da bi bil Volski zadovoljen in sit, ako mu polajšanja pri zemljišnem davku in žganjarski postavi in 24 milijonov za poprečno železnico ni še nič? Ako železnice še ni sprejela gospodska zbornica, naj Volski njo prime, ne pa Hohenwartovega kluba, in naj liberalcem bere levite, ki so to zadržali, kar pa Volskega ne zadržuje, da svojim rojakom vendar le priporoča zvezo s temi ljudmi. Kaj pa je Hohenwartov klub dosegel, ki bi bilo le količkaj primerjati velikauskemu uspehu poljskega kluba? Ali mu dr. Volski zavida celo nedolžne resolucije, ki so bile sklenjene glede ravnopravnosti v vradih in šolah, ki jih pa vlada ne izvršuje? Ali niso od njega psovani klerikalci in ultramontanci podpirali vse nasvete Poljakom ugodne, ne da bi bili sami že kako dobroto prej prejeli? In ako so naposled prosili nemški poslanci, naj se tudi za njih dežele dolžnost v šolo hoditi od 8 let skrči na 6 let, ali ni to zares skledica leče, kakor je rekel poslanec Beer, v primeri s transversalno železnico ali praškim vseučiliščem? In se bodo li poslanci omenjenih dežel mogli navduševati za zvezo s Poljaki, ako jim še skledice leče ne privoščijo? Volskemu je pred Galičani lahko govoriti o nevarnosti Lienbacherjevega predloga, ko ta reč dežele Gališke prav nič ne briga, ker tam otrokom že zdaj ni bilo treba 8 let v šolo hoditi. In gotovo se Poljaki zavoljo tega ne pritožujejo, ampak so s tem popolnem zadovoljni, ter bi gotovo grdo pogledali njega, ki bi jih skušal siliti, da morajo otroke 8 let v šolo pošiljati. Ako pa to na Gališkem ugaja, zakaj neče Volski tega polajšanja privoščiti tudi nemškim deželam? Zakaj bi bilo za te dežele nevarno, kar je za Galicijo, Bukovino, Kranjsko itd. tolikanj koristno? Volski je trdil, da je celo Evzebij Čerkavski v poljskem klubu govoril zoper Lienbacherjev nasvet; mogoče, toda

gotovo ne v tem smislu, kakor dr. Volski; Čerkavski je tudi pri nekem razgovoru večine šolskega odseka oporekal prvotnemu nasvetu Lienbacherja, da bi se v državni postavi določilo, da morajo otroci 6 let v šolo hoditi, toda ni zato oporekal, ker bi bil želel 8 letno obiskovanje šol, ampak ker bo morda treba v Galiciji to obiskovanje še na manj kakor 6 let skrajšati, kar bi pa Gališki deželni zbor več ne mogel storiti, ko bi bilo v državni postavi odločeno, da morajo vsi otroci po vseh deželah 6 let v šolo hoditi. Ako toraj Volski tolikanj gori za 8letno šolo, naj levite bere svojim rojakom, katerim še 6-letno šolstvo preseda.

Volski se tudi huduje, da so se proti vsej pravici zavrgle prve volitve gorenjeavstrijskih velikih posestnikov, druge pa potrdile. Ali je mar Volskemu neznano, da zoper nobene volitve ni bilo toliko protestov in pritožb, kakor ravno zoper poljske? Ali je že pozabil, kako je liberalna leva stranka ropotala pri obravnavi o volitvi Puzina-knjaza? Ako ima Volski tako tanko vest, da ga je pekla zaradi velikih posestnikov gorenjeavstrijskih, kako da se pa ni zganila pri omenjeni volitvi, ki je proti prvim kakor kamela proti komarju?

Volski dalje očita pravni stranki, da se ne sme prištevati k avtonomistični stranki, ker je že večkrat na cedilu pustila prave avtonomiste. To je krivično obdolženje; pravna stranka ni nikdar zapustila svojih zaveznikov ter je z njimi glasovala pošteno tudi takrat, ko so jih skušali liberalci od zveze z avtonomisti odvrniti s trditvijo, da glasujejo zoper lastni nemški narod. Pa to očitjanje, ki ga dela Volski pravni stranki, njega samega zadeva; on ni v resnici avtonomist, ter se drži desnice le zaradi tega, ker je ud poljskega kluba in bi ne bil več izvoljen, ko bi se od tega kluba ločil. Po mišljenju svojem je pa levičar najčistejše krvi, ki se je dostikrat odtegnil od glasovanja, za katero so se bili klubi zavezali k složnemu glasovanju, samo da se svojim prijateljem na levi ni zameril. Nanj in na še nekatere take veter-njake poljske se toraj avtonomistična stranka ne more zanašati, pač pa na Hohenwartov klub, ki je iz vsake važne reči naredil klubovo vprašanje ter vse svoje ude zavezal, da so morali

k seji priti, in po sklepu glasovati. Poljakov pa je pri važnih in imenitnih vprašanjih navadno manjkalo kakih deset, in Volski je bil pogotoma med njimi.

Pa kaj se bomo čudili, da je Volski tolikanj napadel Hohenwartov klub, saj je pri ravno istem shodu na laž postavil celo svojega rojaka, predsednika državne zbornice, dr. Smolka. Tudi Smolka se je namreč vdeležil nedeljskega shoda, pa prosil je volilce, naj ne tirjajo od njega kritike o delovanju državnega zbora, ker bi se to ujemu kot predsedniku ne pristalo. On si je vedno prizadeval stranke med seboj pomiriti in res so se razmere v tem oziru na boljše obrnile. Vsaki državni poslanec vé, da je to res in da je bil Smolka nepristransk predsednik, ki je nedostojne izraze na desni enako odločno grajal kakor na levi, samo Volski pravi, da to ni res, kar je rekel Smolka in da se je nasprotstvo raznih strank v zadnjem času poostriilo. Sreča je le ta, da Volski še pri svojih lastnih tovariših nima nobene veljave. On kot advokat sicer veliko govori, pa poljski klub, kakor pravi „N. fr. Presse“, se za te njegove govore dosti ne zmeni. In taka bo tudi z govorom, ki ga je imel v nedeljo v Levovu; zbrani volilci so mu sicer izrekli zahvalo, nasledkov pa za dosedanjo večino ne bode imel nobenih, in ko bi jih imel, bila bi to največi nesreča za Poljake same, ki bi nikdar ne imeli tiste veljave, kakor jo imajo zdaj v zbornici in v ministerstvu, ako bi vlada zopet levičarjem prišla v roke. Volski se levičarjem prikupuje in prilizuje, da bi ga naredili za poljskega ministra, ko bi zopet prišli na krmilo, pa pahnili ga bodo od sebe, kakor marsikterega družega, ako se to zopet kdaj zgodi, in Volski se bode prepiral, da se je zastonj trudil, in svoje rojake zastonj pri dosedanjih zaveznikih spravljaj ob veljavo in zaupanje.

Judje kot političen faktor.

V Avstriji je mnogo judov, več ko en milijon. Pozornost nanje se je zdaj obrnila zavolj volitev v praško trgovinsko zbornico, kjer odločujejo judi. Češka stranka si mnogo prizadeva, da bi judovske volilce k sebi pri-

županov Mirko. Mirko je tudi višje šole obiskoval, ko so ga iz osme šole k vojakom vzeli. Pri vojaci je bil tri leta, a potem je začel doma gospodariti. Večkrat je marljivo dobre in podučne knjige prebiral in kar je bral, si je tudi zapomnil. Vsi so vtihli, ko je on začel govoriti. On pa reče: „Rekli ste, da ste vidli duhovna v oblaci, nikdo pa ne pove, kako je v oblake prišel. Človeške kosti so napolnene z mozgom, — vsaj menda vendar ne mislite, da duhovni niso tudi iz kosti in mesa. Ker so pa kosti z mozgom napolnene, je človek težak, in zbog svoje teže ne more leteti. Ptica pa leti; njene kosti v perotnicah so s zrakom napolnene, in zategadelj so tako lahke, da se ptica lahko v zrak vzdigne, pa to samo do neke višočine. Vsaj vemo, da težak človek še težko po zemlji hodi, kako bi se še le v zraku obdržal? Da se duhovni z nekim mazilom noge mažejo, kakor se od coprnice sodi, da se v oblake vzdignejo, zdavnej bi že to posvetni glavarji vedli, ker prav dobro vedo, kaj se duhovniki v črni šoli učijo.“

„Ti si tudi hotel duhoven biti, zategadelj jih pa zagovarjaš“ pravi Košanikova Mica.

Da bi mi bilo mogoče duhoven postati, to bi bila moja sreča, draga Mica. Vsakej božje stvari je odkazano mesto, kjer jej je

živeti in dihati. Morska riba ne more v Savi ali Dravi živeti. Človeku je zemlja dana, da na njej živi in dela in tako sebi in drugim hrano preskrbljuje. Da se vzdigne v višine oblakov, ne bi mogel dihati, on bi moral umreti. Naš Klek ni tako visok, a kdor pa gori pride, bo videl, da ta zrak ni zanj in kmalu se hoče vrniti. Ljudje so vže skušali v velicah balonih po zraku plavati, a hitro so se vrnili, ker niso mogli v tako redkem zraku dihati. Ko bi se duhovni s točo po oblaci vozili, koji so pa še višji, nego narvišje gore, ne bi mogli dihati, in pred bi umrli, ko pa svojo točo razsuli. Le čudim se, da se ni fajmošter sv. Šimena, padajoč s take višine ubil“. Tako nadaljuje svoj govor pametni Mirko.

„Da bi se bil le ubil. Posvetni gospodi je ljubo in drago, da nas kmete duhovni strašijo in plašijo; tudi vedo dobro, da kmeta najbolj boli, kadar ga toča potolče, zato pustijo duhovnom točo delati. In žitarji se smeja, kadar vbogi kmetje s prazno vrečo okoli žitnice hodijo, reče bled, in s zobmi škripajoč Markičev Matija, zraven pa zašepeta: „Kar se duhovni v črni šoli učijo, o tem mi nič ne vemo“.

Poslušalci se z glavo kimajoči in smehljajoči obrnejo na Markičevega Matija. Krčmar

pa k njemu stopi rekoč: „Matija, popoldne pridí k meni.“ —

Ni bilo krčmarju toliko na Matiji ležeče, ampak bal se je, da v svojej jezi predaleč zagazi, in tako sebi in drugim sitnostim le napravi.

„Da, Matija, ti o tem nič ne znaš, kar se duhovni v črni šoli učijo, verujem ti, in da o toči nič ne veš, verujem ti tudi rad,“ nadaljuje zopet županov Mirko. „Največji učenjaki ne morejo natanko določiti postanek toče. Oni so te misli, da oblaci obstojijo iz vodenih mehurčkov kapljic. Kadar pa mrzel veter piha, zmrznejo kapljice v zraku in postane led. To je tudi res, ker to vemo, da je toča led. Led pada iz zraka, kadar v zraku zmrzuje. Dobro pa vemo vsi, da se led iz vode naredi. Ko bi duhovni točo delali, koliko bi si morali sami vode nanositi, ali bi jim je pa morali drugi. Kam bi toliko vode djali? Kje bi jo skrili? Ljudje bi se vpraševali: Zakaj rabi duhoven toliko vode? Vprašam vas pa tudi? kdo izmed vas hoče mu vode za točo nanesti? Jaz mislim, da nobeden! Vidli so ljudje, da se v zraku oblak, poln toče, razdvoji, eden del gre na levo, eden na desno stran; ko bi bil kak duhoven v oblaku, moral bi se pri tej priliki tudi razdvojiti, ali pa koga družega z onim obla-

vabila, nemškoliberalna pa, da bi jih pri sebi obdržala. Izid volitve še ni znan, toliko je pa že znano, da bo velik del judov glasoval s česko stranko, in ravno v tem preobratu leži politična važnost. Ni vse eno, na katero stran vlečejo mnogoštevilni in bogati judje. Ta narod pa ima od nekdaj to navado, da se oklene večine, oklene močnejšega; na Laškem so judje Lahi, na Francozkem Francozi, na Madjarskem Madjari. V Avstriji so bili iz početka vsi nemškutarji, oklepali so se absolutne, centralistične vlade na Dunaji; tačas tudi o Madjarih niso hoteli nič slišati. Da judje v obče nemški govoré, tega niso sami krivi, ampak nemškovaalne vlade, ki so judom ukazale, nemške šole držati, in če bi bil kak jud v drugem, ko v nemškem jeziku kako tožbo ali drugo pismo uložil, bilo je za neveljavno spoznano. Na tak način so prišli do nemške „umgangssprache“. V politiki pa so bili nemškutarji in centralisti, ker jim je tako boljje kazalo, in so pri tej stranki videli moč. Ko so pa Madjari zmagali s svojim državnim pravom, ter dobili ogersko deželo v svojo last, obrnili so judje hitro plašč po vetru ter postali madjaroni. Tudi na Hrvaškem so judje sprevideli, da ne pojde zoper narodno stranko, zato so postali narodni Hrvati.

V Cislajtanijski pa, dokler je ustavoverna stranka vladala, bili so vsi judje liberalci, ustavoverci, nemci. To je bila velika škoda za Čehe, Poljake in Rusine, kajti težko se je bilo boriti proti Nemcu in judu ob enem; mnogokrat so ravno judovski glasovi odločili za ustavovernega kandidata, tako da so nemškutarji s pomočjo judov povsod zmagovali, kjer je prebivalstvo namešano iz več narodov. Vendar je jud aestanovit zaveznik in tako popušča ustavoverno stranko tudi že v Cislajtanijski. Poljski judje so imeli prej tri svoje poslance, ki so se med ustavoverce vsedli; pri zadnjih volitvah pa so se že oklenili Poljakov ter z njimi glasujejo. Sprevideli so, da imajo Poljaki deželo Galicijo v svoji oblasti, da je moč nemškutarije in centralizma tam opešala, zato so se oklenili močnejše stranke. Nasprotno pa so bili judje v čeških deželah, v Češki, na Moravi in v Šleziji, do najnovejšega časa vedni nemškutarji in centralisti, ter se povsod sovražne kazali češkemu narodu. Odkar pa Taaffe vlada, odkar si Čehi pridobivajo vedno več veljave v državi, odkar se kaže, kakor bi vendar imela priti oblast in prvenstvo na Češkem narodu češkemu, začeli so

omahovati tudi judje v čeških deželah. V Šleziji in na Moravskem se to sicer še ne bo tako hitro pokazalo, ker tam je pritisk na Slované še velik, v češki kraljevini pa so judje že razdeljeni, eni so za Čehe, eni za Nemce. Ako bi Čehi tako daleč pripravili, da bi dobili večino judov na svojo stran, potem je gotovo, da nemškutarska stranka tam ne pride več na površje. Še do zdaj so se Čehi tako dobro držali, ko so imeli vse Nemce in vse jude proti sebi; ako pa Nemci zgubé judovskega zaveznika, bo to zanje velika škoda, še večja pa, ako se judje pridružijo Čehom. Iz Češke se bo ta preobrat prenesel še v Šlezijo in na Moravo. Kdo je uzrok, da je Moravska dežela čisto v nemškoliberalnih rokah, čeravno je v treh četrtinah slovanska? Kdo je uzrok, da Slovani v Šleziji ki imajo večino prebivalstva za se, vendar nima jo nobenega svojega poslanca, da so povsod izključeni, povsod zaničevani, skoraj brezpravni?

Uzrok so po vseh mestih in vaseh naseljeni judje, ki so bili povsod kras liberalnega nemškutarenja; po judih bila je nemškutarska stranka povsodi zastopana, in na ta način bilo je slovansko ljudstvo v kot potisnjeno. Vse drugače pa se bo vse zasukalo, kedár judje ustavoverno stranko popusté in se oklenejo Čehov. Kakor so zdaj Slovani v kot potisnjeni, tako znajo biti potem Nemci. Ako judje prestopijo k češki stranki, potem bo nemštvo v Češki in Moravski hitro ginilo, vse tri dežele, Češka, Moravska in Šlezija pa bodo dobile svoj slovanski obraz nazaj.

Pri sedanjih volitvah v praško kupčijsko zbornico si Dotzauer in njegovi ustavoverni prijatelji mnogo prizadevajo, da bi jude pridržali pri nemški stranki, v svojem smešnem oklicu celo jude pridušajo, da morajo voliti z njimi, ker sicer so renegati, odpadniki, brez značajniki in bojazljivi. Pa judje se za ta oklic ne bodo brigali; kako bo jud odpadnik, če pravi, da ni Nemec? Saj je res, da ni Nemec ampak jud; in če prav s Čehi glasujejo, ostanejo vendar le judje. Umljivo je, da se bodo nemškoliberalci jezili, ako pri teh volitvah propadejo, ker s tem bo mnogo zgubljenega zanje; pa utegne se jim zgoditi še več nesreča, namreč ta, da jim dunajski judje, ki imajo groš, nezvesti postanejo. Zdaj so namreč še hudi centralisti in sovražniki Taaffeja in njegove večine, upajo namreč še zmirom, da bo prišlo na staro nazaj in da bodo ustavoverci vse vladali. Bolj pa ko to upanje gine,

bolj ko se Taaffe utrjuje, bolj ko se krepča zavest in moč raznih narodov, toliko bolj se imajo tudi zvestoba dunajskih judov do nemško-liberalne stranke. Kedár bodo enkrat videli, da ustavoverna stranka s svojim dozdanjim programom ne more več do krmila priti, potem si bodo stvar premislili, naveličali se bodo kujanja, ki jim materijalno le škoduje, in postali bodo prijatelji Taaffejevi. Tako zvana nemško-liberalna ali nemškutarska stranka se bo potem tako skrčila, da jih bo le še v Gradcu, Celovcu, Mariboru, v Opavi, Hebu in Reichenbergu nekaj kričačev ostalo, namreč tam, kjer so zagrizeni bastardi doma; sicer pa bo mir vladal in sloga med narodi cele Avstrije. Mi sodimo, da nismo več daleč od onega trenutka, ko bo večina judov prestopila v vladni tabor, in kedár se to zgodi, potem bo vse hitreje šlo naprej, ustavoverna, nespravljiva stranka pa bo hitro razpadati začela. Tačas tudi Slovencem ne bodo dalje zabranjevali narodne ravnopravnosti.

Politični pregled.

V Ljubljani 23. junija.

Avstrijske dežele.

Grof **Wolkenstein** je imenovan za odsekovega predstojnika v ministerstvu unanjih zadev namesto odstopivšega barona Schwegelma.

Volitve v kupčijsko zbornico v **Pragi** delajo še vedno veliko hrupa, ker so se te stvari polastili tudi dunajski listi. Agitacija je na obeh straneh silna, jude vlačijo za lase od ene stranke k drugi, nevtralnim biti jim tudi ne pusté, Čehi grozé s silo, ako bi judje ne glasovali narodno, ustavoverci pa judom pogum dajejo, češ, da se jim nič ne bo zgodilo, naj le svobodno volijo z nemško-liberalno stranko. Ustavoverci so v velikem strahu, da bodo to zbornico zgubili, z njo vred pa tri deželne in dva državna poslance. Ako zmagajo Čehi pri tej volitvi, tresla se bo tudi nemškutarka večina v plzenski in ona v budejovški kupčijski zbornici, ker drugo leto pojde tema dvema za glavo. Tako se podirajo stare trdnjave nemškutarskih ustavovercev!

Poljski list „Čas“ povdarja potrebo, da se mora **gosposka zbornica** preustrojiti tako, da bodo avtonomisti v njej večino imeli. Ker je „Čas“ bojda organ Dunajevskega, upa se, da ta misel izvira od njega in da bo ta minister sam delal na to, da se pokliče nekaj avtonomistov v gosposko zbornico. Pa tudi grof Taaffe mora spoznati, da mu ne bo mogoče vladati, ako mu bo gosposka zbornica tako nasprotovala, kakor do zdaj.

V „Tagespost“ beremo popis političnega shoda, ki ga je napravilo „nemško društvo“ iz Gradca v **Ptujem**. Prišli so Nemci iz Gradca in nekaj nemškutarjev iz Maribora, Celja, Bistrice itd. Povdarjali so svoje nemštvo ter zabavljali na Slovence kot sovražnike omike in napredka. Različne otrobe so vezali: ptujski župan Bresnig (beri: Breznik), grof Attema, dr. Strafella, grof Salburg, grof Wurmbrand, Walterskirchen in Foregger sta poslala samo telegrafične pozdrave. Najbolj zloben in slovanožrešen telegram je poslal neki dr. Glantschnigg (beri: Glančnik) iz Celja. Rekel je namreč, da se morajo šole na spodnjem Štajerskem ponemčiti, češ, da so slovenske šole brez nemškega poduka le zavodi za potapanje ljudstva („slovenische schulen ohne unterricht in deutscher sprache sind verdummungsanstalten, — erstaunlich ist, dass die deutsche landtagsmajorität solche schulzustände

kom poslati; a vi ste sami tega mnenja, da je v oblaku le eden duhoven? — Oblak, iz kojega toča pride, je črnosiv in z žarki obrobjen; pobarva li duhoven oblak, ali postane oblak na besedo duhovnikovo tak? Iz oblaka piše veter, sliši se temno bobnenje in šumenje; je li duhoven v oblaku mlin, slap ali kovačnico naredil, da šumi, piše, bobni in voda zmerzava v točo? — Rekli ste, da duhovni v svoji hiši točo delajo, povedali pa niste, kako jo v oblak prenesejo; nosijo jo li v vrečah, ali jo vozijo? Vi mislite, da sebe in točo v hiši z oblakom zagrne. Ker pa je toča težka, se ne more v zraku držati in pade doli. V zraku se drži veter, v zrak se vzdiguje tudi megla, ker je ložja kot zrak. Ljudje so že tehtali točo in so našli, da so dva ali tri zrna en funt tehtala. Kako bi mogel tedaj duhoven ali pa toča v zraku bivati! Vrži pero v zrak, in ono bo radi svoje teže doli padlo. Tudi veste sami, da toča včasih ob enem in istem času dve ali tri ali še več far potolče, da pada prav debela in da jo včasih solnce komaj v

dveh dneh raztopi; pokažite, kje eden in isti duhovnik točo spravi in zakrije? Ali jo dela ob istem času, ko jo hoče razsipati, ali pa dva ali tri dni prej in kam jo skrije? Ima li ledenico za njo, ali jo morda v dimniku suši, da mu je muhe ne onesnažijo? — Vi zamerite svojemu gospodu duhovnu, ker si je svoj vinograd zavaroval. So v velikih mestih društva, pri kojih se ljudje zavarujejo na svoje življenje. To je tako. Oni plačajo vsako leto nekaj goldinarjev društvu. Po njih smrti pa vzdigne isti denar on, koji se skaže s pismom, da ima pravico denar spraviti. So tudi društva, pri kojih se lahko zavarujete zoper točo, požar in povodnjo. Gospod župnik se je tudi pri enem izmed taci družtev zavaroval, da dobi odškodnino, ako mu toča pobije polje in vinograde. V ta namen plačuje vsako leto nekoliko denarja, naj ga li toča potolče ali ne. To je vse od vas odvisno. Lahko si tudi vi vinograde zavarujete, ako le hočete.“ Tako modro se je odrezal županov Mirko. (Konec prih.)

in Untersteiermark dulden kann.“) Ta zagri-
zeni nemčur z urgermanskim imenom „Glan-
čnik“ hoče toraj vse ljudske šole ponemčiti,
kakor je na Koroškem, in se pritoži celo čez
nemški deželni zbor, da je Slovencem še pre-
več pravičen! In ta mož živi v Celji! Gotovo
živi tudi od slovenskih grošev! Zadnji čas je
že res, da se spodnje štajerski Slovenci po-
primejo gesla „svoji k svojim“ in da takim
zagriženim sovražnikom naše narodnosti
obrnejo hrbet, sicer bo predrznost teh od-
padnikov in priseljencev vedno hujša posta-
jala! Grof Attems pa se boji „zedinjene Slo-
venije“, in je rekel, da „mora ostati „zelena“
Štajerska vedno nerazdeljena, nemška
in liberalna. Če to niso prazne čenče in
frazе, potem ne vemo, kaj bi bilo, kajti Šta-
jerska ni bila nikdar in tudi zdaj ni popol-
noma nemška, ni bila in tudi zdaj ni vsa li-
beralna, ker celo nemški Štajerci volijo na
deželi konservativne poslance. Kar se pa ne-
razdeljivosti tiče, vemo, da se je že večkrat v
zgodovini kaka dežela razdelila (Črnagora in
Srbija, Rumunija imajo zdaj druge meje, ko
prej; Rumelija je čisto nova dežela; Švabsko
se je razdelilo v Württemberg in Baden; in
takih izgledeov imamo na stotine); sicer pa se
bomo spomnili, da je obstajala nekdanj tudi
samostalna „celjska grofija“ in bi tudi lahko
zdaj še bila samostalna provincija, kakor je
goriška grofija in tirolska grofija. Če toraj
„zeleni“ Štajerci pravijo, da se njih dežela ne
sme razdeliti, in da morajo slovenski Štajerci
vedno kot Štajerci druge vrste priklenjeni
ostati na triumfatorični voz nemških Štajercev,
zamoremo jim pokazati na veliko večje spre-
membe, ki so se v teku časa vršile po raznih
delih sveta. Mi hočemo upati, da narodna
slovenska stranka na Štajerskem ne bo od-
govora dolžna ostala na provokacije nemšku-
tarske pri ptujskem shodu.

Mladocéh dr. Čelakovski je odložil
svoj državnozbornski mandat. Mladopoljak dr.
Volski je pa v Levovu sklical shod volilcev
in zabavljaj ne čez centraliste in nemškutarje,
ampak čez svoje zaveznike, konservativne
Nemce v Hohenwartovem klubu. Sicer pa so
pametnejši Poljaki drug za drugim šli iz zbor-
nice, ostalo je na zadnje le še nekaj judov, ki
so prav z malo večino Volskemu izrekli zahvalo.

Jutri, v četrtek, se prične na Oger-
skem volitev. Ta dan se bo volilo 124 po-
slancev iz 21 komitatov in 10 mest.

Vnanje države.

Tudi v Rusiji se nahaja mnogo ljudi,
ki ne odobravajo tega, kar je Aksakov pi-
sal o zapadnih Slovanih in njih veri. Časnika
„Golos“ in „Vestnik Evropy“ odločno zavra-
čata Aksakova in pravita, da bo on odtujil
Rusom vse zapadne Slovane, če jim bo usilje-
val pravoslavje in če bo trdil, da je slovanstvo
in pravoslavje eno in isto, in da mora vsak
pravi Slovan biti pravoslavne vere. V tem mo-
ramo pač „Golosu“ in „Vestniku“ prav dati.

Ruski nihilisti še ne mirujejo. Zmi-
rom še ktereга vjamejo državne oblasti. Hart-
manna so bojda v Carigradu vjeli.

Na Irskem je vse pod orožjem. An-
gležkih vojakov je že vsa dežela polna, vendar
se Irci ne podajo. Irci v Ameriki podpirajo
svoje brate z vsem, kar premorejo. Angleška
vlada se je pritožila pri ameriki in prosila,
naj se te neprilichnosti odpravijo. Amerikanska
vlada bo pa težko hotela opravljati vohunstvo
za angleško.

V Marsilji se Lahji in Francozi še
vedno pretepajo. Zadnji pretep je bil tako ve-

lik, da je bilo 8 mrtvih in 23 ranjenih, od
kterih mnogi tudi umirajo. Lepe reči!

Bolgarski knez in pruski lajtenant,
Aleksander Battenberg, se je menda nekoliko
zmotil, ko je mislil, da se bodo dali Bolgari
kar z bičem vladati, namesto z ustavo. Poroča
se namreč, da se bodo v prihodnje „sobranje“
volili večinoma taki poslanci, ki ne bodo pu-
stili ustave odstraniti. Bolgari tudi govoré,
da se morajo odstraniti vsi ruski oficirji, ki se
poganjajo za absolutizem. Knez bo moral brž
ko ne odstopiti. Bolgari v Rumeliji so razka-
čeni nad Battenbergom. Govori se tudi, da
hoče Aleko paša, to je knez Bogorides, sedanji
vladar Rumelije, ki je rodом Bolgar postati
knez združene Bolgarije, in da se Turčija temu
ne bo protivila. Izobroženi Bolgari so vsi raz-
kačeni nad Battenbergom, da si on upa pre-
lomiti ustavo, na katero je prisegel. Važne reči
se bodo godile tam doli, morda bo prišlo celo
do intervencije tujih vlad; pa naj se zgodi,
kar hoče, pod tujo oblast ne bodo Bolgari več
prišli, za to je porok slavjanska ideja.

V Bolgariji je vse po konci, ker hoče knez
ustavo odpraviti in absolutno vladati. Eoi so
za kneza, drugi pa ga sovražijo in se njegovim
namenom upirajo. Liberalci, ki ustavo zago-
varjajo, bežé v Rumelijo. Tam je vse za ustavo
in razdraženost zoper Battenberga velika. Mi
menimo, da je knez Aleksander Battenberg
svojo krono že zaigral; prihodnji narodni knez
cele Bolgarije pa je Aleksander Bogorides, ki
se bo prikupil s tem, ker zdaj v Rumeliji bol-
garskim narodnjakom zavetje daje.

Domače novice.

V Ljubljani, 23. junija.

(V Rim) gredó razun že imenovanih še
stolni fajmošter kanonik Urbas. Dekan Kožuh
odid jutri ter vzame saboj tudi od škofijstva
nabrane denarje za sv. Očeta.

(Lov Št. Vidske občine pri Ljubljani) se
bode 28. t. m. pri okrajnem glavarstvu v najem
dajal.

(Učitelji ljubljanski) imajo danes svojo
navadno konferenco, kateri predseduje okrajni
šolski nadzornik Gariboldi.

(Mestni odbor) ima danes popoldne sejo.

(Bele Ljubljane sosedom.) Tožari se, da
naša nekdanj bela Ljubljana čim dalje bolj
siva postaja, kajti ob nedeljah in celó velicih
praznikih odpirajo se po njej štacune in to
med veliko službo božjo. K temu mnogo pri-
pomorejo sosedje okoličani. Kako to? Tako,
da ob nedeljah v njih kupujejo. Meščani sami
obleke, železnine itd. ne iščejo tedaj. Ko
bi torej okoličani ne dajali potuhe, pa bi šta-
cune dotične bile zaprte. Učite se od judov,
kako posvečujejo svoj praznik. Opominjajte se
torej med seboj in duhovni pastirji v sosed-
stvu, opominjajte tudi vi večkrat svoje duhov-
nijane, naj nikar o gospodnjih dneh ne vde-
ležujejo se ptujih grehov po mestih, in tako
bote sosedje pripomogli, da ostane Ljubljana,
kateri kupčije in trgovine ob nedeljah celó nič
treba ni, še v prihodnje bela.

(Onderka prestavljen.) Znani nemškutar
idrijski in uradnik v tamošnjem rudokopu je
prestavljen v Pribram na Češko. Idrijski na-
rodujaki so tega se ve da veselili.

(Javno berilo) je napravil g. Gecelj ne-
davno v Litiji, ter je bilo dobro obiskano,
zlasti iz tamošnjih uradniških krogov.

(O c. k. profesorjih, ki so bili unidan v
Križankih za priče), ima dunajski „Vaterland“
obširen dopis iz Ljubljane, v katerem najprej

ponavlja, kar sta „Slovenec“ in „Slov. Narod“
o njih pisala, potem pa nadaljuje: „Dasiravno
k tem besedam nimamo veliko dostaviti, ven-
dar ne bo odveč, o teh 4 profesorjih še ne-
koliko spregovoriti. Dr. Gartenauer, rojen
na Gorenjem Avstrijskem, je pred dvema
leti v gimnazijskem programu objavil spis, ki
zagovarja materializem ter je vzbudil v raznih
listih, tudi v „Vaterlandu“ mnoga nasprotovanja,
in se je med drugim zlasti povdarjalo, da je
ta spis beli dan zagledal v knjižici odločeni
za šolsko mladež. Vdeležba pri ponočni ekspe-
diciji Vesteneckovi priča, da Gartenauer ni
materialist samo v teoriji ampak tudi v praksi.
Adamek in Proft sta rojena na Českem,
se ve da kot trda Nemca, kakor na prvi po-
gled kažeta nju imena, ter se odlikujeta s
svojo gorečnostjo za nemštvo; todi se ponašata
s tem, da ne znata besedice slovenski, ako-
ravno se večidel pečata s slovenskimi učenci,
kterih mnogi še ne znajo toliko nemški, da
bi se zamogli z g. profesorji popolnem razu-
meti. Prvi se ima za velikega učenjaka, in
Palacki pa Šafařík sta proti njemu prava pri-
tlikovca, kterima ni nič verjeti, kakor je g.
Adamek celo v šoli pred svojimi učenci trdil,
kterim je tudi dokazoval, da sv. Peter nikdar
ni bil v Rimu. To je zbudilo tako nevoljo,
da je reč prišla celo pred deželno šolsko
oblast in se je g. profesorju vradno priporo-
čilo, naj bo previdnejši pri svojem predavanju.
Dr. Binder je Dunajčan, ter si domišljuje,
da je veliko višji od ubogih deželanov in zlasti
neumnih Kranjcev, ki nimajo samo tega greha
nad seboj, da so Slovenci, ampak da so tudi
katoličani. Binder bi srednjeveško prazno
veró izmed prebivalstva rad čisto izruval, zato
si lahko mislite, kako govori o veljavi in vred-
nosti krščanstva. Imel je zarad tega že večkrat
sitnosti s svojimi predniki, in reč se je na-
znanila celo naučnemu ministerstvu, od ktereга
se je po pravici pričakovalo, da bode ravnalo
po svoji dolžnosti in učenega g. profesorja
prestavilo kam drugam, kjer njegova učenost
ne bode imela tako nevarnih nasledkov, kakor
pri šolski mladeži. Tukaj niso hoteli delati
hrupa ter zarad tega niso zahtevali discipli-
narne preiskave, kar bi se bilo gotovo zgodilo,
ko bi se bilo vedilo, da se ministerstvo na te nje-
mu naznanjene dogodke ne bode oziralo. Kadar se
tukajšnje učiteljske službe razpisujejo, zahteva
se od prosilcev tudi znanje slovenskega jezika,
vendar pa so bili omenjeni štirje profesorji za
časa absolutne vstavoverke vlade na naše sole
postavljeni, dasi besedice slovenski ne umé in
se še s tem ponašajo, da slovenskega prav-
nič ne znajo. Pa ko bi jim že hotli spregledati
znanje slovenskega jezika, kakor pri mnogih
drugih slovenščine nezmožnih, sicer pa poštenih
in pravičnih možeh v javnih državnih službah,
nam vendar tako ravnanje, ki nikakor ne po-
spešuje miru v naši deželi, in take za našo
šolsko mladež silno nevarna nečela ne morejo
biti vse eno, ampak moramo od merodajnih
krogov z vso odločnostjo zahtevati, da v tem
oziru svoje delo in svojo dolžnost storé“.

Razne reči.

— † Profesor Škoda. Na Dunaji je
umrl slavní zdravnik profesor Škoda, korifeja
v medicinski vednosti, rodом Čeh iz Plzna.
Zapustil je čez en milijon goldinarjev.

— Društvo prazgodovinarjev, ki
je bilo ono leto v Ljubljani, ima letos svoj
shod v Solnogradu, ker je v tamošnjem muzeji
mnogo starin.